

31 Temmuz 2013

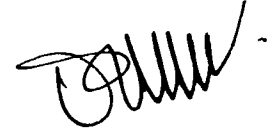
Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 2247
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-23289)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) TBMM Başkanlığının 24.05.2013 tarih ve KAN.KAR.BŞK.43452547-120.00 –
7/23289-207905 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 27.05.2013 tarih ve 31853594-610-2-4331-2864 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Sezgin TANRIKULU'nun Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına tarafimca cevaplandırılmasını tensip ettikleri, 7/23289 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (2 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Başkanlığı

Bilgi :
Başbakanlık

Sorular 1, 2, 3, 4, 5, 6:

- Sinop ta inşa edilecek Nükleer Santral ihalesine kaç firma teklif vermiştir?
- İhale 22 Milyar dolarla Japon Mitsubishi firması ile Fransız Areva firmalarının oluşturduğu konsorsiyuma verilmiş olmasına rağmen 4 adet 1150 megavat (MW) kapasiteli orta güç Atmea tipi reaktörün dünyada ilk kez Türkiye'de kurulacağı başka bir deyişle Türkiye'nin bu tip bir reaktör için test alanı olacağı iddiası doğru mudur?
- İhaleye konu olan reaktörün daha ucuza yapılabilmesi ile ilgili olarak hükümetiniz tarafından hangi uluslararası firmalarla görüşmeler yapılmıştır?
- Japonya Fukuşima'da yaşanan nükleer reaktör felaketinden sonra teknoloji olarak Japonya tarafından kurulacak Türkiye'deki nükleer reaktörün güvenliği büyük bir risk oluşturacağı ortada iken neden çok kapsamlı bir Türk Bilim Adamları heyeti oluşturularak daha az maliyetli ve güvenlik riski hemen hemen bulunmayan projelerin oluşturulması yoluna gidilmemiştir?
- Kanadalı CANDU adlı bir firma ile hükümetiniz tarafından Sinop'ta inşa edilmesi düşünülen nükleer santral ihalesi için bir müzakere gerçekleşmiş midir?
- Kanadalı CANDU firmasının aynı nükleer santral ihalesi için 20 Milyar dolar teklif verdiği doğru mudur? Eğer öyle ise ihale neden 2 Milyar dolar fazla maliyet ile Japon firmasına verilmiştir?

Cevaplar 1, 2, 3, 4, 5, 6:

Mezkûr soruya cevap verilmeden önce şu düzeltmenin yapılmasında fayda bulunmaktadır: Sinop'ta nükleer güç santrali (NGS) inşa edilmesine dair yürütülen süreçte ihale yöntemi değil, Hükümetlerarası Anlaşma modeli uygulanmıştır. Bu kapsamda, Çin, Japonya, Güney Kore ve Kanada ile müzakereler iki yıl boyunca devam etmiştir. Güney Kore ve Kanada'nın Sinop nükleer santralının finansmanı için ülkemizin hazine garantisi vermesi yönündeki kararları sonucunda, bu iki ülkeyle 2012 yılı içinde görüşmeler durdurulmuş, Çin ve Japonya ile müzakerelere devam edilmiştir. Sinop NGS Projesi için Çin, Japonya, Güney Kore ve Kanada'dan toplamda 4 firma teklif vermiştir. Ayrıca, önergede konu edildiği üzere Japonya tarafından oluşturulan konsorsiyumda Areva firması yer almamaktadır.

Sinop NGS Projesi için görüşmelerde bulunduğumuz her ülke/şirket farklı teknoloji ve reaktör tipleri teklifinde bulunmuştur. Japonya, anılan Proje için ATMEA tipi reaktör teklifinde bulunmuş ve bahse konu reaktör üzerinden görüşmeler gerçekleştirilmiştir. ATMEA tipi reaktör, en son nesil teknoloji ürünü ve en güvenli reaktör tiplerinden biridir. ATMEA tipi reaktör ekipmanları daha önce dünyanın farklı ülkelerinde faaliyet gösteren nükleer santrallerde kullanılmış, sağlamlık ve kalite açısından rüştünü ispatlamıştır. Ülkemiz nükleer güvenlik konusuna son derece önem vermekte ve anılan konuya azami hassasiyet göstermektedir.

Diğer taraftan, Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı, kendi güvenlik standartlarını temel alarak, Atmea-1'nin Konsept Tasarım Değerlendirmesi'ni 2008 yılında olumlu bularak tamamlamıştır. Ayrıca, Şu anda da Fransa'nın nükleer güvenlik otoritesi olan ASN de, Atmea-1 reaktörünün Konsept tasarım Değerlendirmesi'ni uygun bulmuştur.

Japonya tarafından ülkemizde kurulması planlanan ATMEA tipi reaktör ile deprem ve tsunami sebebiyle zarar gören Fukushima Nükleer Santralindeki reaktörler arasında teknoloji ve güvenlik açısından çok büyük farklılıklar mevcuttur. ATMEA, en son teknoloji ürünü olup güvenlik önlemleri bakımından oldukça gelişmiş bir reaktör modelidir. Fukushima'da yaşanan felaket, nükleer enerji ile ilgili olmamakla birlikte felaketin asıl sebebi şiddetli deprem sonrasında meydana gelen tsunamidir.

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN SEZGİN TANRIKULU'NUN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/23289)**

Söz konusu müzakerelerde sadece santralin kurulum maliyeti görüşülmemiş olup yerli tedarik, insan kaynağı gelişimi, teknoloji transferi gibi ülkemizin nükleer altyapısını geliştirecek hususlar ile santral kapasitesi, reaktör teknolojisi, reaktörün sahip olacağı nükleer güvenlik sistemleri, yıllık elektrik üretim miktarı, hazine garantisi ve eskalasyon gibi teknik ve ekonomik hususlar da görüşmelerde detaylıca irdelenmiştir.

Sinop NGS Projesi için 2010 yılında başlayan süreçte belirli bir dönem sadece Güney Kore ve sadece Japonya ile münhasır müzakereler gerçekleştirilmiştir. Bunun haricinde 4 ülke ile görüşmeler yapılmıştır. Kanada menşeli CANDU firması da müzakere değil, görüşme gerçekleştirilen firmalar arasındadır. Önergede iddia edildiği üzere CANDU firmasının Sinop NGS Projesi için 20 Milyar Dolar teklif ettiği doğru değildir.